

(המשך מעמוד 15)

הנה, למשל, מה שאת שואלת אותי הוא סימן מדויק, זה הסימטום של ישראל, שלא מבחינים בין העמדות הערביות כפי שהן הן, והן היו חמורות מאוד, ומשקרים בעניין זה.

מי משקר? היונים בישראל שיקרו. לכן עשו או את הויהוי שבין שקר לבין להיות יונה בישראל, ואז היוניות בישראל קיבלה מכה. כאשר עלו האפשרויות של הסדר עם בואו של סאדאת, או אני מסרתי על העמדות האלה. אני תמיד צילמתי את העמדות הערביות, אני לא עיצבתי את העמדות. ליונים בישראל היו פרטנסיות לעצב את העמדות הערביות, לי לא היו פרטנסיות כאלה. כאשר השתנו העמדות הערביות, אני הודעתי על שינוי. כשהעמדות היו שלילה מוחלטת וגמורה, אמרתי שהן כאלה. לא שיקרתי.

אתה חושב שהערבים השתנו? כל ההיסטוריה משתנה. כל הזמן. ספר שכותבים על נאט"ו, אחרי שנתיים הוא מיושן. וספר שכותבים על המיזרח התיכון — גם הוא לא ניצחי.

קורה לפעמים שאנשי מיקצוע מתאימים את עצמם לעמדות של הפוליטיקאים?

אני מעולם לא ייצגתי איש, אני הצגתי רק את השקפותיי. אני לא חבר בשום מפלגה ומעולם לא הייתי.

זה לא מפריע לך שאתה מרוחק מהדברים?

לא מפריע, לא מתסכל. אני עוסק בדברים אחרים, כל אחד עוסק במה שהוא. מי שהוא סנדלר שואלים אותו: למה אתה לא עושה ריבונות? אני מלמד ואני עוסק בדברים אחרים, לא נסיכסוך. אתה לא מלמד בנושא הסיכסוך? מרי פעם, בדרך-כלל לא. אני מלמד מילחמה ואסטרטגיה. עכשיו אני מלמד היסטוריה אינטלקטואלית של היחסים הבינלאומיים, ההרצאה האחרונה היתה על רומא. אני מלמד קורס בפילוסופיה של יחסים בינלאומיים, אני נותן עכשיו קורס ניתוח של החברה הערבית את עצמה.

רוב התלמידים שלך הם ערבים? לא, רוב התלמידים שלי הם יהודים.

איך הגעת למיזרחנות? אחרי שעזבת את הצבא?

למדת באוניברסיטה שפה וסיפור ערבית.

ידעת ערבית מהבית?

לא. אבי דאג שאלמד ערבית, אני ממישפחה אשכנזית. אבי יליד בתי-שלמה ואמי מפתח-תיקווה.

נולדת בארץ?

כן, בחיפה.

ואביך ידע ערבית כי הוא גרל בארץ?

לא. הוא למד בגימנסיה בירושלים, אחר-כך למד ברמשק, בבית-ספר תורכי. הם גרו ביבנאי, אני נולדתי בחיפה.

אחר-כך היית בצה"ל, הכניסו אותי למודיעין, אחר-כך עובתי. החלתי להתעניין בסיכסוך הישראלי-ערבי אחרי שעזבתי את הצבא, למרות שגם כשאתה במודיעין אתה עוסק בסיכסוך, אבל רק מצד אחד שלו.

כתבתי רוקטור על הסיכסוך הישראלי-ערבי, שהוא רצון מישרי-החץ הישראלי, אף אחד לא שם לב לזה שזה מסכם את ההשקפות.

אני ודאי שיקצתי את אש"ף יותר מכל ישראלי אחר על-ידי כך שפירסמתי את האמנה הפלסטינית.

אתה מתחרט?

חס וחלילה. אני גרמתי להם נזק יותר מכל ישראלי. זה חלק מהארגומנטציה של הניצים.

אתה שונא את אש"ף?

אני לא עוסק בזה, לא באופטימיות ולא בפסימיות. לומר שאני אוהב אותם? בוודאי שלא. אבל מה זה שייך? כשאמריקאים דנים עם הרוסים, הם טוענים שהם אוהבים את הרוסים? הבעיה היא להגביר על האמנה, על גורמים,

כי אתה שייך למחנה אחד, כי יש לך מישפטים מוקדמים.

אתה לא חושב שהאמנה הביאה את השלום עם מצרים?

אמנה במי? אמנה בסאדאת וברצון הכן שלו בשלום ובמהלך. או אולי אמון זו מילה נכונה יותר?

„גישתי אינה גישה מוסרית, אלא גישה מציאותית. לא יהיה הסדר משום שחל עידון וכשי אצל הצדדים, אלא משום שעשי הצדדים רואים שהמציאות היא גיהנום, וזה דבר שדוחף להסדר“

זה כבר דבר אחר, אם מחליטים שאיש מסויים הוא מהימן, אני רוצה להיות מוכח. אני מכיר בזה שהאויב הכי גדול שלנו זה אנחנו, השקרים שמעוותים לנו את התפיסה. הייתי רוצה לצלם את המציאות כמו שמצלמה מצלמת.

להיות כמה שיותר מרוחק מהדברים וקר?

לא מרוחק, ואתה לא יכול להיות קר. ואם אתה מעורב, זה כבר עניין של גישות.

גם נייטרלי זה לא טוב, גם אז אתה יכול לטעות.

אתה בא מצד מסויים מאוד של הדברים, זו ריאליזם מאוד חריצני.

לכן אני אומר שוו בעיה קשה ואין רצפת שלפיו אפשר להשיג תוצאות. רק אלוהים לא מושפע מכלום.

אני חושבת שאמילו רוב הפי לסטינים לא יודעים מה זו בדיוק האמנה הפלסטינית.

זה לא משנה. מה זה חשוב עם פלסטיני — עם זה לא דבר חשוב.

מה בין השוב?

המנהיגים. הם קובעים לעם מה לעשות, לאן ללכת.

המנהיגים משתנים?

העם בוחר במנהיגים, אבל ככל שהוא בוחר בהם, הם המחליטים. את חושבת שכאשר סאדאת בא הנה, אז המצרים אמרו לו לבוא הנה? הוא החליט, ואז המצרים מחאו לו כף.

אבל מנהיגים משתנים ועם זה דבר קבוע.

זה נכון, אבל המנהיגים קובעים את ההתנהגות. אז כשהמנהיגים מתחלפים, יש איזה פולקלור לרובעים. עם עושה מדיניות — העם לא עושה מדיניות.

אתה לא חושב שהעם העלה את הליכוד לשלטון, הוא עשה מדיניות?

אבל הוא לא סתם בחר בליכוד, זה בגלל מה שאמרו לו המנהיגים. העם לא עושה את המנהיגים, המנהיגים מעצבים את ההשקפות של העם בגבול מסויים, לכן כשאמרתי שעם לא חשוב, זה מוגזם, אבל צריך להיזהר מהביטוי ההפוך. לא לוקחים בחשבון שעם כשהוא מעריך מישור, הוא מעריך גם את השקפתו. המנהיג הוא שמחליט על מילחמה, לא עושים מישאל לפני מילחמה, ואחר-כך העם רץ ומשלם ברמה.

אפשר לדבר איתך קצת על אמין?

נראה כאילו בכל המילחמות ההערבות שילו לא היו נכונות.

זה לא נכון. עושים גם טעויות, אבל מרבית העבודה של אמין מאור-מאור מדייקת ונותנת פריטים.

בי-73 הם עשו טעויות רציניות?

הם לא אומרים אם תהיה מילחמה או לא תהיה מילחמה, התפקיד שלהם לתאר את הצבא הסורי.

גם במילחמת-הלבנון?

אני חושב שכן. אמין לא היה בעד מילחמת לבנון. אני מכינים שעיקר עבודת המודיעין זה סיפוק אינפורמציה.

וגם הפירוש שלה.

פירוש זו מילה אחת, צריך להעריך את הדברים כראיה כוללת. לגבי מילחמת-לבנון אני לא רואה דברים לא בסדר.

אתה לא חושב שהם העריכו לא נכון את מערך-הכוחות בתוך לבנון?

לא. הם הודירו מפני הפלאגנות.

או הם לא הזהירו מספיק, או שלא שמעו לאזהרות שלהם?

יכול להיות שלא שמעו, הם לא ראשי-המדינה.

אתה לא רואה סגם בפעילות של אמין?

אין דבר כזה לא רואה פגם, יש דברים יותר טובים, יש דברים יותר רעים. את שופטת 20 אלף פעילויות, את לוקחת פעילות אחת, שהיא חשובה מאוד — אני לא אומר שלא — אבל אז את מתעלמת משאר 19,999 הפעילויות האחרות.

עליהן אנחנו לא יודעים.

בסדר, אני לא באתי אלייך בטענות. זה לא שיש לי איזו חובה להגן על מישהו.

זה נשמע ככה, כאילו יש לך חום נוסטלגי.

אין לי שום נוסטלגיה, אני לא חי בעבר, אני לא כותב זיכרונות, אני לא מתעסק בזה.

לא היית רוצה להיות יותר מעורב?

לא.

אתה לא חושב שהיית יכול לשנות את הדברים בצורה יותר חיובית?

אני יכול להביע את דעתי, ואני חושב שאני יכול להביע את דעתי גם עכשיו בספר או במאמר יותר מאשר אילו הייתי באיזה תפקיד. אין לי שום אמביציות פוליטיות.

זה לא עניין של אמביציות, זה עניין של רצון להסוך את התיאוריות שלך למעשה.

זה לא פשוט, אתה לא דיקטטור.

אתה מרוצה מהתיסקוד הפוליטי בארץ?

לא מרוצה.

אתה לא אוהב את השאלות האלה?

לא שאני לא אוהב, הן חסרות משמעות, כי הבחירה אינה מה אתה רוצה, אלא מה האפשרויות. אינני איש המערך, אבל אני מבכר את המערך על הליכוד ועל חרות.

אתה נחשב ליוני?

לא יודע. מה שמעניין אותי זה להיות ריאליסט, לראות את המציאות.

במיסגרת זו אתה מאמין שצריך להיות הסדר טריטוריאלי?

אמת, אני חושב שאם לא יהיה הסדר, יהיה גרווע. אם יהיה הסדר, יהיה רע. וצריך לבחור בין הרע לגרווע.

איך זה מתקשר לעובדה שאתה גר מעבר לקו הירוק?

רציתי לגור ליד האוניברסיטה, כי אני לא אר הב לנסוע.

אם יהיה הסדר תצטרך אולי לוותר על הבית?

יכול להיות. אני מניח שירושלים תישאר מאוחדת, כי הביוב זורם לפי הגרביטציה, לא לפי קווים פוליטיים. יש תוכנית של טרי קולק לחלק את העיר לרובעים. אני לא מניח שההסדר יילך לפי המקום שאני גר בו.

תהיה מוכן לוותר על הבית?

מה זאת אומרת אהיה מוכן לוותר על הבית? זו לא שאלה. כאילו איפה אני גר ישיפע על ההסדר. בזמן ההסדר אף אחד לא יתחשב במקום שאני גר או במקום שמישהו אחר גר.

מה שברור לי, שבהסדר לא תתממשנה כל השאיפות הישראליות היהודיות, ולא תתממשנה כל השאיפות הערביות. אני הייתי רוצה פשרה הכי טובה ליהודים.

אתה מניח שתהיה פה מדינה פלסטינית?

אם יהיה הסדר, אני מניח שתהיה מדינה פלסטינית הקשורה לירדן.

אתה לא חושב שכל יום שעובר מרחיק את ההסדר?

לא מרחיק, מקשה.

אבל אם ערפאת מחר מת ובא מישהו במקומו, זה מרחיק את ההסדר בעוד כמה שנים?

אני לא יודע, העתיד אינו ספר פתוח. אני עושה את ההערכה הכי טובה שאני יכול. אני לא יודע איך היברים יתפתחו, אבל זה לא פותר אותי להעריך בצורה הכי רציונאלית שאני יכול. כאשר אני לוקח את הערכתי, את תפיסתי ואת גישתי, בכיקוריות גדולה — ואני מכיר בכך שלא כל החוכמה נמצאת תחת הכובע שלי, ושההיסטוריה לא נכנעת למה שאני חושב.

(המשך מעמוד 35)

„יותר נקול רם ובשימחה“ העיר לאחת מהן, „תחשבתי שקלמנוביץ' הוא פועל-ייצור שמכה כל חייו להיות בטלוויזיה“ אבל ההערות לא כל כך עזרו.

„קדימה“

שתעשה חיים!

היו שם עוכרות בחברות-ביטוח, מזכירות, אחיות בבית-חולים, תועמלנית רפואית אחת ומובטלת אחת.

על השאלה „איך רודו בתור פרטנר?“ ענתה חן לבאי (26) מתל-אביב: „יכול להיות מוביל טוב.“ היא סיפרה שהיא למדה רפואת-חירום בניר-יורק, אמרה שהיא עובדת עם קהל, וגם על הקהל, לפעמים.

אלונה פלונסקי, שכריתת וחייכנית, אחת במיקצוע, סיפרה: „בעלי שלח אותי לכאן. הוא זה שתמיד מחפש ומרפרף בכל האותיות הקטנות בעיתון. שנינו אוהבים לצחוק. זו צריכה להיות תוכנית עליזה.“

ליאורה חניתה, אם לבת שבע וכן שנתיים, היא היחידה שבאה עם הבעל. כששאלו אותו אם אינו

טופו עם מועמדת הניתה כ.אן. אני מעוניין!

מקנא — רודו טופו, טלוויזיה, היעדרויות מהבית — הוא אמר שאין מה. כשהיכרתי אותה, היא רצתה ללכת לתחרות מלכת-היופי, הוא סיפר. — אז — קינאתי, התנגדתי, והיא ויתרה. אבל כאן אני דווקא מעוניין. קדימה, שתעשה חיים!“

„אני כבר“

בחרתי!

את הולבת להיות תוכנית נהררת, המליץ טופו על הסחורה שלו, „כל משתתף בא עם כן או בת-זוג...“ או עם האייריס, חתך מישור, וזה הוביל את רודו לשאלה „למה לאף חברי-כנסת אין אייריס? כי הם לא מזויזים את התחת.“ והיתה לו שאלה נוספת: „מה קורה כאשר מטפטים לימוז על אייריס? לימונידס.“

מלאה שהגיעו ותמו יום לא נבחרה אף אחת, אבל בעיקבות צילומי המועמדות באחד העיר תונים, פנו בחורות נוספות. רבות קיבלו אומץ למראה הצילומים האלה, אמר רודו. „כל אחת בטח אמרה לעצמה: אם אלה יכולות, גם אני יכולה.“

על הצעירות שהגיעו לסיבוב הראשון, אמר רודו: „חלק מהן היו בעלות פוטנציאל מסויים, אבל נראה שהרוב מעריכות את עצמן בצורה מוגזמת. יתכן שהן באו מתוך סקרנות. אבל אני לא רוצה להיות רעיל...“

כרגע יש ארבע מועמדות טופיות, מהן תיבחר אחת ברורוזה.

קרה משהו מעניין, סיפר טופו, „יש לי הרגשה שאת זו שתיבחר בסוף, אני מכיר מזמן. יש קשר אישי בינינו, לא קשר מיני. היופי זה לא הצד החזק שלה, אבל היא נאה, חיינית ועליוזה. אני לא מחפש יפהיפה מסעירה, רק אחת שתעשה את העבודה עם הרבה חשק.“

בעניין החשק — בטלוויזיה האמריקאית הבחורות נותנות בתוכנית האלה את כל הלב, כאן, כשאמרתי להן שהן צריכות להוציא פתקים ולהקריא שמות, הן שאלו באכזבה — זה הכל? „למעשה, אני לא הקובע היחיד. ההחלטה תהיה משותפת לבימאי חגי מאוטנר, למפיקים שלמה פז ודינה כהנוביץ' ולי. אבל אני כבר בחרתי.“